

Ikke svikt Afghanistan!

Uttalelse fra Afghanistankomiteen i Norges landsmøte 2012

Afghanistankomiteen i Norges landsmøte mener det internasjonale samfunnet har sviktet Afghanistan. De siste elleve årene har givere gitt 57 milliarder dollar til Afghanistan, penger som er brukt for å oppnå kortsiktig militær gevinst, såkalte stabiliseringsfremmende tiltak, og for å opprettholde politiske allianser. Det er nå på tide med bistand som møter befolkningens reelle behov, og som bidrar til at befolkningen på sikt kan ta ansvar for sin egen utvikling og fremtid.

Donormidlene er brukt til å fremme politiske og militære mål. Det er blitt brukt mye mer i områder der sikkerhetsutfordringene har vært store, altså der soldatene har oppholdt seg. Samtidig har mye av bistandsmidlene ikke kommet lenger enn Kabul. Milliarder er forsvunnet i korrupsjon og kjøp av politisk støtte. Når det gjelder hvordan utviklingsprosjekter er gjennomført har den afghanske befolkningen vært tilskuere, ikke deltakere.

8. juli arrangeres den store donorkonferansen for Afghanistan i Tokyo, Japan. Her vil den siste tidens evalueringer tas i betraktning, evalueringer som forteller hvor feilslått bistanden til Afghanistan har vært. Afghanistankomiteen i Norge stiller seg bak denne kritikken, men ønsker å påpeke at det finnes bistand som har vært vellykket. Det er disse erfaringene norske myndigheter, giverkonferansen i Tokyo og bistandsaktører må ta i betraktning i tiden som kommer.

Bistanden må dekke befolkningens grunnleggende behov, og i Afghanistan er det lett å få øye på behovene. Landet er blant verdens fattigste. Mødre- og barnedødeligheten er skyhøy. Og selv om tallene for antall elever i skolen har bedret seg betraktelig, er de langt fra gode nok. I tillegg må kvinners stilling forbedres på alle felt.

Lokal forankring

Men hvordan gjøre dette, og samtidig legge til rette for at afghanerne selv blir uavhengig av hjelp utenfra? Afghanistankomiteen i Norge har lang erfaring med lokal forankring, og mener dette er forutsetningen for god bistand. Utenlandske NGO'er må samarbeide tett med lokale myndigheter, lokalbefolkningen og provinsmyndigheter. Slik øker man kompetansen lokalt og gir befolkningen mulighet til å videreføre prosjektene etter at de utenlandske bistandsaktørene har dratt.

Det må også sørges for en jevnere fordeling mellom distriktene. Mer midler må gå direkte til provins- og distriktmyndigheter. De med størst behov, som er blitt neglisjert i årevis, må endelig bli prioritert. For å sørge for en mer rettferdig fordeling av midler, og for å forhindre korrupsjon, må penger øremerkes. Det må stilles krav til afghanske myndigheter og det må kreves både regnskap og resultater for videre finansiering. Og til slutt det som må gjennomsyre alt. Kvinner må inkluderes i alle ledd, på alle nivåer og i alle beslutningsprosesser. Dette er en forutsetning for riktige og rettferdige prioriteringer som kommer alle til gode.

Vi har gått inn i en ny fase i Afghanistans nyere historie. La oss håpe at tiden er inne for å tenke bistand uavhengig av militære og politiske interesser. Norske myndigheter oppfordres til å opprettholde sine løfter om videre bistand etter 2014, og internasjonalt minne om at bistand må danne grunnlaget for et Afghanistan der befolkningen ikke blir tilskuere, men selv får være å forme fremtiden av sitt eget land.